

Helseforetakene i Helse Nord

SENDES KUN PER E-POST

Deres ref:

Vår ref:
-/

Saksbehandler
Hansen, Tidemann, Monsen

Dato:
Bodø, 3.07.2023

Budsjettbrev 2 – budsjett 2024-2027

Styret i Helse Nord RHF behandlet i møte 27.juni 2023 *Styresak 87-2023 Økonomisk langtidsplan 2024-2027 – inkl. rullering av investeringsplan 2024-2031.*

Dette brevet redegjør for budsjettpremisser, investeringsplan og krav til budsjettprosessen for budsjett 2024. Inntektsrammer, investeringsrammer, resultatkrav og prioriteringer for 2024-2031 er gjenstand for årlig rullering. For utfyllende informasjon vises det til styresak, utredning og endelige vedtak som følger vedlagt.

Mål, aktivitet og prioritering

For å innfri de nasjonale styringsmålene fra Helse- og omsorgsdepartementet, og fortsette oppfølgingen av regional utviklingsplan 2038, innretter vi de regionale styringsmålene i samsvar med nasjonale:

1. Styrke psykisk helsevern og tverrfaglig spesialisert rusbehandling
2. Styrke forskning, innovasjon og kompetanse og forbedre kvalitet og pasientsikkerhet
3. Rask tilgang til helsetjenester og sammenhengende pasientforløp

Bærekraftig økonomi skal betraktes som en forutsetning for virksomheten på lik linje med styringsmålene. Det forutsettes at målene innfris innenfor rammen av tildelte midler.

Vedlagte *Økonomisk langtidsplan 2024-2027* redegjør for hvordan Helse Nord følger opp nasjonal helse- og sykehusplan og regional utviklingsplan 2038.

Aktiviteten skal tilpasses krav i årlige oppdragsdokumenter.

Økonomisk bærekraft og plan for omstilling

Helseforetakene skal oppdatere sine bærekraftsanalyser, inklusive likviditetsframskrivning som del av videre budsjettbehandling i helseforetaket, med de endringer i rammebetingelsene som følger av vedlagte *Økonomisk langtidsplan 2024-2027*, innen 3. oktober 2023. Som en del av budsjettbehandlingen må bærekraftsanalysene oppdateres.

Investeringsbeslutninger skal følge vedtatte konsernbestemmelser. Dette innebærer at helseforetakene skal styrebehandle bærekraftige omstillingsplaner for virksomheten før større investeringsprosjekter vedtas. Helseforetakenes tiltaksplaner skal utarbeides i tråd med kravene som følger av *styresak 83-2022 Retningslinjer for gevinstberegning*. Bærekraftig økonomi i helseforetakene er en forutsetning for å kunne gjennomføre investeringene som økonomisk langtidsplan tar høyde for.

Tiltaksplanen i analysen må beskrives eksplisitt. Det er spesielt viktig at helseforetakene redegjør grundig for sin omstillingsutfordring og tiltak for å sikre økonomisk bæreevne.

Framskrivninger av inntektsrammer fra Helse Nord RHF følger vedlagt. I framskrivningen er ekstraordinær prisjustering i 2023 innarbeidet.

Følgende skal inkluderes i helseforetakets videre budsjettbehandling:

- Oppdatert bærekraftsanalyse, jf. mal for bærekraftsanalyse.
- Prognose for likviditetsutvikling for 2025-2032, jf. vedlagt mal for bærekraftsanalyse.
- Spesifisert omstillingsutfordring for 2024, jf. vedlagt mal.
- Oppsummering av identifiserte tiltak med effekter og risikovurdering, herunder:
  - Planlagt dato for iverksettelse.
  - Beregnet økonomisk effekt i 2024 og påfølgende år med risikovurdering. evt. konsekvenser for pasienter og ansatte.
  - Om tiltaket medfører et investeringsbehov og hvordan dette håndteres innenfor vedtatt investeringsramme.
  - Om tiltaket berører andre parter (andre HF, primærhelsetjenesten etc.).
  - Om tiltaket er i strid med føringer i oppdragsdokument.
  - Om tiltaket må avklares med RHF.
  - Om tiltaket er styrebehandlet.

Helseforetakets omstillingsutfordring må tydeliggjøres i drøfting med tillitsvalgte/vernetjenesten og ved behandling i styrene, slik at alle er kjent med innhold og omfang av omstillingsbehovene og konsekvenser for driften av helseforetakene i regionen.

Investeringsplan

Det gjøres oppmerksom på at rammer inntil P50 legges til helseforetakets rammer, mens rammer opptil P85 legges sentralt og kan bare utløses etter eksplisitt dialog med RHF.

Bærekraftsanalysene skal baseres på P85.

Økonomiske forutsetninger

Helseforetakene kan foreløpig legges til grunn estimat på 4,3 % lønns- og prisvekst for 2024, hvorav lønnsvekst 4,5 % og prisvekst 3,7 %. Det forventes som tidligere at pensjonskostnader finansieres særskilt og dermed holdes utenfor prisjustering av basisrammen.

Det er stor usikkerhet knyttet til fremtidig utvikling i rentenivå. Det skal i bærekraftsanalysene legges til grunn følgende renter:

- Lån innvilget til og med 2017: en lånerente på 2,5 % (ved flytende)
- Lån nye investeringsprosjekter: en lånerente på 3,5 %
- Innskuddsrente: 2,5 %
- Driftskreditt: 2,7 %

I vedtatt budsjett for 2024 skal helseforetaket legge til grunn beste estimat for renter 2024.

Pensjonskostnader

Foreløpig skal helseforetakene samlet legges til grunn samme forutsetninger som for vedtatt budsjett 2023, dvs. pensjonskostnad i tråd med aktuarberegning fra juni 2022.

Forutsetninger for pensjonskostnad vedtatt budsjett 2023 (før lønns- og prisvekst)

<i>Finnmarkssykehuset</i>	<i>203,8 mill. kr</i>
<i>UNN</i>	<i>866,0 mill. kr (eksklusive Svalbard)</i>
<i>NLSH</i>	<i>462,7 mill. kr</i>
<i>Helgelandssykehuset</i>	<i>195,3 mill. kr</i>

Sykehusapotek Nord og Helse Nord IKT skal foreløpig legges til grunn sist kjente pensjonskostnad for 2024.

Mindre avvik i forhold til budsjettbeløpet må håndteres av det enkelt HF. Hvis det skjer større endringer i pensjonskostnadene vil dette bli behandlet eksplisitt av Helse Nord RHF.

Administrative IT-systemer

Oppdaterte budsjett tall for felles administrative it-systemer 2024 vil bli sendt ut etter behandling i direktørmøte i september 2023. Foreløpig skal det legges til grunn samme nivå som 2023.

Videre framdriftsplan og frister for budsjettprosessen 2024

Uke 39: Budsjettmøter med helseforetakene

3. oktober 2023: Oppdatert bærekraftsanalyse, likviditetsprognose og tiltaksplan for å nå fastsatt resultatkrav for neste år (administrativt behandlet) oversendes Helse Nord RHF.

6. oktober 2023: Statsbudsjett 2024 legges fram.

24. oktober 2023: Styret i Helse Nord RHF fastsetter endelige budsjetttramme for neste år.

21. desember 2023: Frist for endelig budsjettbehandling i helseforetakene og oppdatert omstillingsutfordring og risikovektet tiltaksplan.

Budsjettet skal baseres på avstemte tall for internt kjøp og salg med andre helseforetak.

31. desember 2023: Frist for innlegging av detaljbudsjett og funksjonsbudsjett i økonomisystem. Budsjettet skal være avstemt mot øvrige helseforetak og være innlagt med HF-koder i økonomisystemet.

7. februar 2024: Styret i Helse Nord behandler konsolidert budsjett for foretaksgruppen.

Vennlig hilsen

Marit Lind
Administrerende direktør

Erik Arne Hansen
Økonomidirektør

Dokumentet er elektronisk godkjent og kan derfor være uten signatur

Vedlegg: *Framskrivning av basisrammer basert på kjent informasjon i dag*
Mal for bærekraftsanalyse
Mal for omstillingsutfordring
Mal for risikovekting tiltaksplan

Styresak 87-2023 Økonomisk langtidsplan 2024-2027 – inkl. rullering av investeringsplan 2024-2031, med vedlegg og vedtak.

Vedlegg 1 Framskrivning av basisramme

Basisramme 2024-2031 Helgelandssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521	1 735 521
Videreført tilleggsbevilgning 2023	40 056	40 056	40 056	40 056	40 056	40 056	40 056	40 056
Ekstra prisjustering 2023	18 634	18 634	18 634	18 634	18 634	18 634	18 634	18 634
Kapitalkompensasjon Helgeland		0	0	0	0	50 000	50 000	50 000
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Inntektsmodell somatikk	2 984	2 984	2 984	2 984	2 984	2 984	2 984	2 984
Inntektsmodell psykisk helse	5 905	5 905	5 905	5 905	5 905	5 905	5 905	5 905
Regionale sikkerhetsplasser psykisk helsevern, etablering UN	1 489	1 489	1 489	1 489	1 489	1 489	1 489	1 489
Inntektsmodell TSB	-5 933	-5 933	-5 933	-5 933	-5 933	-5 933	-5 933	-5 933
Akutt TSB innfasing i inntektsmodell	-371	-371	-371	-371	-371	-371	-371	-371
Styrking HF estimat	7 179	14 357	21 536	28 714	28 714	28 714	28 714	28 714
Sum	1 804 964	1 812 143	1 819 321	1 826 500	1 826 500	1 876 500	1 876 500	1 876 500

Basisramme 2024-2031 Nordlandssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888	3 920 888
Videreført tilleggsbevilgning 2023	78 262	78 262	78 262	78 262	78 262	78 262	78 262	78 262
Ekstra prisjustering 2023	43 630	43 630	43 630	43 630	43 630	43 630	43 630	43 630
Inntektsmodell somatikk	4 453	4 454	4 455	4 456	4 457	4 458	4 459	4 460
Inntektsmodell psykisk helse	-7 419	-7 419	-7 419	-7 419	-7 419	-7 419	-7 419	-7 419
Regionale sikkerhetsplasser psykisk helsevern, etablering UN	-3 227	-3 227	-3 227	-3 227	-3 227	-3 227	-3 227	-3 227
Inntektsmodell TSB	11 246	11 246	11 246	11 246	11 246	11 246	11 246	11 246
Akutt TSB innfasing i inntektsmodell	-677	-677	-677	-677	-677	-677	-677	-677
Styrking HF estimat	14 025	28 051	42 076	56 102	56 102	56 102	56 102	56 102
Forskning foreløpig tilbakeført	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Sum	4 056 682	4 070 708	4 084 734	4 098 761	4 098 762	4 098 763	4 098 764	4 098 765

Basisramme 2024-2031 UNN	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032	6 337 032
Videreført tilleggsbevilgning 2023	114 127	114 127	114 127	114 127	114 127	114 127	114 127	114 127
Ekstra prisjustering 2023	70 082	70 082	70 082	70 082	70 082	70 082	70 082	70 082
Kapitalkompensasjon UNN Narvik	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Kapitalkompensasjon UNN psykiatri					40 000	40 000	40 000	40 000
Inntektsmodell somatikk	-5 421	-5 421	-5 421	-5 421	-5 421	-5 421	-5 421	-5 421
Inntektsmodell psykisk helse	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445	-1 445
Regionale sikkerhetsplasser psykisk helsevern, etablering UN	18 369	18 369	18 369	18 369	18 369	18 369	18 369	18 369
Inntektsmodell TSB	-5 612	-5 612	-5 612	-5 612	-5 612	-5 612	-5 612	-5 612
Akutt TSB innfasing i inntektsmodell	1 439	1 439	1 439	1 439	1 439	1 439	1 439	1 439
Persontilpasset medisin	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650	5 650
Styrking HF estimat	20 453	40 906	61 359	81 812	81 812	81 812	81 812	81 812
Regionalt senter spiseforstyrrelser			3 500	3 500	3 500	3 500	3 500	3 500
Kjønnsinkongruens	500	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
Kvalitetsregister BUP	800	800	800	800	800	800	800	800
Medisinerstudenter (praksisundervisning)*	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000	20 000
Forskning foreløpig tilbakeført	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000	-31 000
Sum	6 544 974	6 615 927	6 639 880	6 660 333	6 700 333	6 700 333	6 700 333	6 700 333

*Kostnadene forventes å øke fremover i tråd med innfasingen av nye studentkull fra 20 mill. kroner stigende til 50 mill. kroner i 2027. Som delfinansiering i oppbygningsfasen gis en økt bevilgning til UNN i 2024. Fra 2025 og fremover vil midlene fordeles mellom foretakene ut fra faktisk belastning, og bevilgning vil justeres i tråd med dette. Hovedbelastningen vil fortsatt være på UNN, men de desentraliserte utdanningsplassene vil også måtte styrkes.

Basisramme 2024-2031 Finnmarkssykehuset	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Vedtatt ramme 2023	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470	1 999 470
Kapitalkompensasjon Hammerfest	0	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Videreført tilleggsbevilgning 2023	46 555	46 555	46 555	46 555	46 555	46 555	46 555	46 555
Ekstra prisjustering 2023	21 991	21 991	21 991	21 991	21 991	21 991	21 991	21 991
Inntektsmodell somatikk	-2 016	-2 016	-2 016	-2 016	-2 016	-2 016	-2 016	-2 016
Inntektsmodell psykisk helse	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960	2 960
Regionale sikkerhetsplasser psykisk helsevern, etablering UN	1 469	1 469	1 469	1 469	1 469	1 469	1 469	1 469
Inntektsmodell TSB	299	299	299	299	299	299	299	299
Akutt TSB innfasing i inntektsmodell	-392	-392	-392	-392	-392	-392	-392	-392
Samvalgskoordinator	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500	-500
Styrking HF, estimat	8 343	16 686	25 030	33 373	33 373	33 373	33 373	33 373
Sum	2 078 178	2 136 522	2 144 865	2 153 208	2 153 208	2 153 208	2 153 208	2 153 208